

**ብሊን በራ መንደርትናኸር ይና ጋብሲ
ይና እቅርሊ ካስናኸንማ እንከንኸን?**

**ገርበሻ ፓልቶክ ልቫንሊ
ተኪኤ ዓልበኪት ስኩሳኸ ጂጋ
ግርጋ 28.09.2018**

ጃቢሶ ሰላም የኩንኩም። ናውክ ከቲግነሰና፡ ንኪር ይና ጂኚ ወዓድ፡ “ብሊን በራ ወሪ ዳያስፖራ መንደርትናኸር፡ ይና ጋብሲ ይና እቅርሊ ካስናኸንማ እንከንኸን? ያኸ ግን። ይና ጋብሲ ይና እቅርሊ ካስናኸንማ ይስቱ፡ አሪ ደርብድ “ይና ብሊናርሲ ይና እቅርሊ ካስናኸንማ እንከንኸን? ያኸር አኸሮ ገረሰኩ።

እና ወዓድ ነወያኸድ ጂጋ ተርሱንሲክ፡ ሲረኸድ ኒት ተኪን እዳንዶ ተብድና፡ ወሪ research እሰ አኸላ አን ስኩሮ ህምባኸ። ደአም ወዓድ ነወያኸ ናውክ አርእናኸዳ፡ ናትክ ሓሰርዳኸዳ ኒአክነድ፡ እኸሪርልድ መሀርሰኖ ገረሰና ያኸ ሳዳ ህምባኸላ።

እማ ሰልፍድ እና ጂጋ ኒን፡ ጋብሲ ቋላኸ ኒአክነድ፡ ቱሲሰና አኸሮልና መታን፡ ጋብ ውረኒ ግን? ኒሰናኸር ጋብ አዳሚንድኸሪ ዳበርኒል አወያ ገርዳ ሻኸን? እዲኒ ጋብ ዕባብድ፡ ብሊና ጋብኻ ሲረኸድ አወያ አዋይንሊ አረርሳኸን? የው ወንቀራታትሲ ጉዶ ጂግስትያ ፍሪሪኩን።

ጋብ ይስቱንሲክ አዳሚንድኸሪ ኒደሀይሲ ነፍዕስቶ፡ እን ሓሳብ ኒሓሳብሲ፡ ወሪ እን ኮረድ ዋስስታኸሲሉ ኒድ በርሀዳኸ፡ ንድኻ እኸሪርሊ ኒድ አረርሰኚሮ ገረሳኸ፡ አረርሰኚሰና አላት ግን ይስትሮ ገረሰተኸ።

ጋብ ኩዶ ወላ ድኳ ሰልፋ ሁመትሊ አብድ ካያ ጋብስቱ ሰኻው አከን፡ 5000 አከው አመታት ጃብ ደአም አዳሚንድኸሪ ክታበትሲ መሀድነዲን፡ ኒጋብሲ ክቱብሊ ገምዶ ክቱብድ ኒንሸቀስ ደኩሰሮ፡ ኒሰናኸር ኒድግምዲ ኒዳዳትዲት ክቱብድ እንከሮ ግም ደንበርሊ ደኩሰሮ ገረሱኸ። ናን ደንቢረድ ኮዶ ኩጋብሲ ናደሀይድ እንዳኸ ዋኑ፡ ጋብሩንሲክ ሰጅልዶ ገምድራ ዕደት ወሪ አላት መሀድስነዲን፡ እናሓን እን አዳሚንድኸሪ ኒሓሳብድ እኸሪርሊ ኒድ አረርሰኛ ደርፍፍ እምንድክ እዳኑ ፈሮ ዋኔት ናውክ ደለይድናኸ ግን።

አዳሚንድኸሪ አውንትልድ ተርሰ አኸራ ንጋቢሮ ገረሳኸ? ያኸ ወንቀረስ ቋላኸድ፡ ዲን ድኳ ኒቱር ወንተሳ ክመን፡ ምሁራን ጋቡ ወሪ ሳይንቲስትስ ደአም ናንሱክ ራቲዕ ወንተሳ ኡድኖሉ ገረሰኖ እልኒ። ውረድ፡ ጋብ ናፈላኻ ባርዶ ገረሳኸ፡ ክታበት ተርዮ ደንቢ ካያ ግን። ክታበትኻ እና ይስቱ ግጀሰና ናን ተኸት 5000 አመሪ ጃብ ግን ንመሀድሳኸ። ንድኻ 2-3 ሚልዮን እሰው ናሸሸ አዳምሩ ድኳ አረርሰን፡ እን ከው እና 2-3 ሚልዮን አመታት ጃብ መንደርቱ ሰኻው ጋቡኩማ ሰኻናኸን? እማ ጋቡኩ ሰኻኒ አርእስታኸ እላ ይስተኸ።

ደአም ላሪ ሳይንቲስትስ ናውክ ኒል ፈሀምሰኻነሪ፡ ጋብ አዳሚንድኸሪ ዳበርኒል፡ እን ገርዳ በሀር ሻው ዕደት ወሪ አላት ግን ያኸ ግን። ንድኻ አዳሚንድኸሪ ጋብሲ ኒመሀዳ ሁመት፤ እን ክርኚልድ ወሪ ካኒልድ ሸረብሰው ዕደት ንናድ ቃዩ ሰኻውዲ፡ ዋኸል ነፍዕስቱ ሰኻውዲት መርመርነድ፡ ጋብኸር እና ዳለት እንዲል፡ 2,500 000 (ሊጃ ሚልዮንዲ ገፍዲ) አካኸ ሁመትሊ ተርዮው አኸራ ይስቶ ወገምሰኸ።

ንሰና ኒይስትናኻ፡ አዳሚንድኸሪ እና አላት ነወየው ኒመናብረትሊ ነፍዕስተውሲ መሀድሮ፤ ላድም አኻራትድ አኸን አሪ ደርብድ እኸሪር ፈሀምሮ ጅረብዲነዲንሉ፡ ጋብሲ መሀድሮ ቀሰብሱኸ። ውረድ

ላኦራኩስ እንቲ መሀድራኹሉ ጀረብደሰናካ ግን። እን እንግሊስ ጋብድ “necesity is the mother of invention” ይስተሰና የነኩ።

ንድኻ ጋብ እና አወት ሀደግሰሰና ኣዳሚንድኹሪ ዳበርኒል ገርዳ በሀር ሻው ናኣክነድ፡ ኣዳሚንድኹሪ ጋብሲ እንገት፡ እና ናን ኒ ገርእዮ ህምባ ዳበርኒል ገእይሮ ገረሰጊድ። ኣዳሚንድኹሪ ጋብሲ እንገት ዓጀማ ኣኹ መንደርትርድ ይስተኩ። ኣለመርትክ እን ኣዳሚንድኹሪ ነቢርሲ ትክሰ ሸኻርደው ዓዳት ኒው ኣከንኸር፡ ጋብሲ እንገት ዋነጊድ ይስተኩ። ውረድ ዓዳትሲ ምኹረው ጋብ ግን። ይና ኣፍትሓትሲ ጋብድ ፍድነኩንኸር ደገምነኩንኸር፡ ይና ጋብድ መደርነኩንኸር፡ ሀርከክነኹር፡ ጎሊትነኩንኸር፤ ኒሰናኸር ይና ዓዳትዲ ድግምዲት ጋብድ ኣሰል ደንበርሊ ካስነኩን ይና ግን።

ንኪ ህምብና እዲኒል፡ 7000 (ለጃታ ሲሕ) ኣከው ናትናቱር ጋብ ህምበኩ ወሪ ጋብስተኩ ይስተኩ። ደኣም እና ጋብ ኔልድ ናገፍ፡ እና እንተራ ሊኽ ኣመሪ ዓንቀይል ናከራ ወሪ ጨነትና ከብተላ ይስቶኸር ወገምሶ ህምበኩ።

እን ክራ ጋቡኹ ላደንትል እንተራኹ ኣኸጊ፡ ደፋእዮ ቋልስቱ ፈራኹ ግን። ሰልፍድ እን ጋብ ክርኺን ጉኢትሰው፡ ኣሪ ጋብ ከው ገሪውድ ጋብስተውድ ነበክል ጨቀጥሶ ገርዳ ባን፣ ኣዋይን ናኹ “ጋብ ውልኢል ኣኸራሲክ ናፈርና” ወሪ “potencial endangerment of language” ይስተኩ። እና ቀሓት ኒል እን ጋብሲ ጋበውዲ፡ ናእቀርሊ ካሰውዲ ከው ድኳ ዋነን፡ እን ጋብ ኣሪ ጋባ ነበክል ጨቀጥሶ ተሪ በ፡ ጨገምሊ ገሙ ናፈርና ቋልስተኩ ይና ግን። እን ሊኸር ቀሓት “ጋብ ውልኢል ናገምና” ወሪ “Endangerment of language” ይስታኹ ግን። እና ቀሓት ኒል እን ጋብሲ ጋበው ከው ከለለው ናኣክና፡ ኒሰናኸር እን ጋብሲ ክንተው ጅርምቢ ዋነገው ናኣክና ቋልስተኩ። እን ሲኹር ቀሓት “ጋብ ገሪኹዲክ ውልኢል ገሞ ህምበው “seriously endangered language” ይስታኹ ግን። እና ቀሓት ወሪ ስድ ኒል፡ እን ጋብ ግም ደንበርሊ ካርዶ ገረሰገት ዋዲሕ ኣኹ ቋልስተኩ። እን ኒደንቢ እንተራኹ ፡እን ላጋብሲ ጋበው ከው ላኹ-ለጃ ካያ ኣኸኖ ናከብትና፡ ወሪ morbid ይስታኹ ኣኩ፣ እን ሰጅርዲ ደንጎቢኹዲኻ፡ እን ከው ላጋብሲ ጋቡ ሰጃው ናውክ ክርኖሰና፡ እን ናጋብኸር ናዲ ክረው ናኣክነድ “ላጋባ ጨነትና ወሪ ክራ” “language extinction” ይስታኹ ግን።

እማ ናን ብሊና ጋበል ወንተርኖ ኣክነን፡ ብሊና ጋብ እና አወት ሀደግሳ ኣዋይን ጋቡኹዲ መጢስኖ ቋልነንሎም፡ ኣወያ ኣዋይንሊ ዋነራ ይናኹን? ይገፍድ ቋልስታኹድላ ብሊና ጋብ እና 20 ኣመታት ደኩውሊ ኣኸራሲክ፡ ገሪኹ ጉኢሳኹዲ፡ ውልኢል ገምዳኹዲ ኣዋይን እርጉኹሎም ይስትጊድ። የዋ እምን ግን፡ በላይን እማነንሱክ እን ናደገጊት ወሪ በርሲ ባሪነክ፡ ዕርዲኒል ቱዉኑ ሰጃው ናኣክነድ፡ ናጋብሲ ምኸሩኑ ወሪ ድሂሱኑ ሰጃነት ከስተኹ ኣኸላ። ደኣም እን ከው ዕርዲሪል ትዉ ሰጃው፡ እን በላይን በራ መንደርቱ ሰጃውዲ መጢስሮ ቋልዱሎም እቀቱ ሰጃው ናኣክነድ፡ ገሪኹዲክ ሻቀልዳኹ ኣዋይን ሰጃላ። ኒዳግል እና 30 ኣመታት ደኩውሊ፡ ብሊናቀር ገሪው ናጋብድ ኣክትበት ደለምድድኖ ናገረሰና፤ ሕርየት ደንቢ ከዶ ምሀሮ ሰልፋ ቀሓቱኹሲ ላኹክ ኒጋብድ መሀርስን ይስቶሰና፡ ብሊና-ጋብ ከተብሰውዲ ነበብሰውዲ ኣኹ ክቱብል ናቱና፤ ብሊና ዓዳት ጎልያዲ፡ሕላይዲ፡ ስስዒትዲ ከብተውዲ፤ ሓኑን ወሪ ሙዚቀት፡ ገምሎ ናዳበርና፤ ብሊና ሸንግርው ጎሊተንቲ ብጅኸድ ናኣረርሰና፤ ናን ደንጎቢልኻ ኮዶ ብሊን እን ገሪውድ-ኣረርስኺሰንዲ፡ እካ-ኣረርስኺሰንዲ፡ Mass media and social media ይስተውሊ እዳናኹድ ነፍዕስትሮ ናተርይና፡ ኔን ናውክ ብሊና ጋባ ዋንትናዲ ልግድዲት ቋሊሰው እሻራት እርጉኹ።

እና አወት ሀደግሰው ኣዋይን ብሊና ጋባ ልግዲ ዋንትናዲትል ሳዳ እውው ድኳ ኣከን፣ ናዲ መጢቶ እና 20 ኣመታት ደኩውሊ ብሊና ጋብሲ ውልኢል ገምዳኹ ኣሪ ኣዋይን ህምበኩ ይስትሮ ገረስተኩ። ኒኻ እን ይና በለድል ህምባ ኣዋይንድ ብሊና ሻሎት ብጅኸድ ሀረብርኖ በለድሲ ናባርና ግን። እና ኣዋይን ኒን ናን ህምብና ሁመትሊ ብሊና ጋባ ዋንትነስ ውልኢል ገምድጊን ገሪኹዲክ ጉኢሳኹ ኣኹ ቋልስተኩ እንኩኹ። ናውክ ደለይድነሰና እን ኮል ከብተ ህምበው በህሊን ካያ ናኣክነድ፡ ገሪኹዲክ ሓሰቢሳኹ ግን። ናን ህምብና ሁመትሊ ሻሎት ኮል ከብተ ህምበውልድ፡ በራ ፈ ህምበው በጀኸው ኣኸግኒን ጉኢሳኹ ግን።

እማ ናን እን ይትከር ወዳድሊ ወንተርዲያ አከን፡ በላይን ብጅኸድ በሬል ወሪ ዳያስፖሪል እንተረው አኸኖ ደንቢ፡ እን በራ መንደርትናኸርኻ ይና ጋብሲ ይና እቀርሊ ካስናኹንማ እንኩንኹን? ያኹ ወንቀራ ግን።

እና ወንቀራ ኒስ ወንተስኔል እን ዳያስፖሪል አኻ ቅረንልክ መንደርተው በላይንዲ አረርስኻና፡ እማ ናጅርምቢ ብሊን ጋበነትር ጋበግነትር ተብድና ጀረብዳኹ እርጉኹ። ዎ ሀ-መት እንተራኹሊ ኒስና አኸኮሮ ሳደኩን።

አን ይገፍድ እና ጂኛ ንኪሩኹሊ ካበና አኸኮሮላ ዮ ፡ ገለ እና በለድ አን ኒል መንደርታኹ ኖርወይትል፡ ሲረኹድኻ አስሎትል መንደርተው 23 ጨው በላይነውዲ ተለፎንድ አረርስኻነድ ገለ “እንታ ጅርምቢ ብሊን ጋበነኩማ?” ያኹ ቆል ወንቀራ ድርኻ ያኹ እሲነዲን፡ ኒንኸር ይና ጂኒል ካቢሮልና ገረስራ የንታ ግን።

እና ጨው ኔልድ ናገለ ናእቀር ለግድኖ እካትት ገእዮ ህምበው አኩኑ፤ ናገለ ደአም ናእቀር ናንሱክ ጅርምቢ ግናቲት ግን። እና ጂኛ ጨው ኔዲ እስተኹ አቅታኹ ተብድና ወሪ research ድኳ አከገን፤ ገለ እና ጋር ኒስ ቋላኹድ ሓብረ አኸኮሮልና ሳደኩን።

እማ ሰልፍድ እና 23 አከው ጨው በላይነው አስሎ መንደርተው፡ እን ናእቀራ ሺብ ናውክ ላት 64 አከነኩ። እን ብሊና ጋብሲ ናጋብናዲ፡ ጋብናብናዲትልድ አርሳኹ ሓብረኻ ኒስ ተከኩ።

1. እን 64 ጅርምቢትልድ፡ 10 ጅርምቢ ወሪ 15.6% ብሊን ጣፍሐን ጋበነኩ።
2. እን 64 ጅርምቢትልድ፡ 5 ጅርምቢ ወሪ 7.8% ከለላ ብሊን ጋበነኩ።
3. እን 64 ጅርምቢትልድ፡ 11 ጅርምቢ ወሪ 17% ብሊንሲ ወሰነኩ ደአም ጋበነ።

ንድኻ እን ብሊን ጣፍሐን ጋበውዲ፡ ከለላ ብሊን ጋበውዲ፡ ጋቢድኖ ገረሰገው፡ ደአም ብሊንሲ ዋሰውዲ ናውክ ላት 26 ጅርምቢ፡ ወሪ 41% አከነኩ ይና ግን። እን ነኹርስክ ብሊን ጋበገውዲ ዋሰገውዲኻ 38 ጅርምቢ፡ ወሪ 59% አከነኩ።

እና 59% አከው ብሊን ጋበገውዲ፡ ዋሰገውዲ ኔን ኩድኖ፡ ናከለለውሲ አኸግነትክ፡ ናብጅኻነክ ትግርኛ ጋበነኩ ወሪ ወሰነኩ። ንሰና ኒአክናኻ፡ ናእኳሩት ወሪ ዋልደን ክሱሰንኻ ናገን፡ ብሊን አኩኑ ትግርኛ ጋቡኑ ለገደው ናአክነድ፤ ወሪ ይኸ እኸርዲ ገናዲ ለኸርክ ብሊን አኩኑ ትግርኛ ጋቡኑ ለገደው ናአክነድ፤ እን ጅርምቢ ብሊና አብልክ ትግርኛ ጋበው፡ ወሪ ይኸ ትግርኛ ዋሰው አኸድኖ ገረሰኩኹ ይና ግን።

እና አስሎትል ብሊና ጋብሲ ይናቀርሊ ካስነትር ካሰግነትር መንገድኒል እስተኹ ተብድና አቅታኹ ድኳ አከገን፤ ገለ ሓብረ ግናይ ኡሮልና ገረሰኩ የንታ ግን። እንደ እማ ናን፡ እን ዳያስፖሪ መንደርተው በላይና ጅርምቢትልድ፡ 15% ብሊን ጋቢድኖ ገረሰነኩ ይነን፤ እን ናልድ በጀኸው 85% ብሊን ጠፍሕድኖ ጋበገው፡ ወሪ ነኹርስክ ጋበገውዲ ዋሰገውዲ አኸኖ ደንቢ፤ ዳያስፖሪል መንደርትናኸር ብሊን ይና ጋብሲ ይና እቀርሊ ካስነኩን ይኖ ገረሰነሊ።

አኻኹስክ አኹ፡ እን ናቀር ብሊን ጋቢድኖ ቂርዲ ገርክዲ ለመለም የው፡ አስሎ መንደርተው በላይንሲ ዓገነት! ዋዲክ ጃር ካበትኩም የኩንሎም። እን ናበልኻዲ እስኹ ጂኒል፡ አዋሃቢነ ዓውቲትድኖ ገረሰነት ወንቀሮሰና፡ መስከብሊ ይናኹ ግን ይኖ ኖርወጃን ጋብነልድ ደገውሰኖ፡ ብሊን ካያ ጋቡኑሎም እርግነት፤ ኒዳግልኸር ናወንዲ አሪ በለድል መንደርተው ገእይድኖሎም እንተሩ እርገውዲ፡ ብሊንድ ካያ ጋቡኑ ናእርግና ካቢሮሎም ገረሰት ደገመነኩ።

እማ እና አስሎትል እስተኹ ተብድና ግናይ ኒስ ባርኖ፡ ዕባብድ እን እዲና እዳናኹል እኳሩት አወያ ደርብድ ናጋብሲ ናቀርሊ ካሰድኖ ገረሰናኹን? ኒስ ቋላኹድ ደገምስር ገረሳኹ አወያ ለዶት ወሪ experience ህምባኹን? ያኹ ወዳድሲኸር ደንጎቢል ትምድሲያ ፍሪረኹን።

ላበለድ ኩጋብ ወሪ ኩጎር ጋብ እዳናኹድ ጋብስተጋኹሊ፣ እን ጅርምቢ ናልኻንሊ ድኳ ናጎር ጋብሲ ጋቢድኖ ምሕልል እስተን፣ እና ምሕልል ኒን ተምኔት ካያ አኸጊ፡ እምንድክ ምሕልል ተባኹ አኸር ዋነትሉ እና ለዶት ንድ ደኹኖ፡ ናእቀርሲ ናጋብሲ መሀርድድኖ ገረሰው ደገመነኹ።

ህምቡርትክ ናን ኮሪ ሀለር ይስተረሪ እኹና፡ እና ክድመት ኒል ለዶት በሀር ሻኸረሪ ደገምሩ፡ “ኩጅርምብስ ኩጋብሲ ክንሲቱሎም አክረን፡ ሰልፍድ ምርግዳ ወሪ ዓቅል ከሚቶ ሻኸሩኹ። ቀስብድ አኸርላ ይሮ አሸሽሮ ደረክግሪ፡ ወክት ኡቶሉ ሸእኸሩኹ። ውረድ ቀስብድ ደረክረን፡ እን ጅርምባ ኒጋብሲ እንጠርዶ ገረሰኹ። እን ጅርምብስ ኮዳ ኮጃብል ከትሪኹ ይሮ ስማስግሪንሉ ደጎጎሱ። ኩመስከብሊ ኒድ ታሚታ አካንዲ ሁመትዲት ፍሪሪዶ መሀርዲሉ። እን ጅርምባ ኩኹ፡ ኒደምርዲ ፈረሰና ሀብረ መሀርዲሉ። ኒዓቅም አወይሲ ደረክግ። አሪ ክደም ኒምሀርሩውድ ሻኸስቶ ዋኑ፡ ኩጋብሲ መሀርድቶሉ ዓመጭግሉ።

ኒዳግል ኩጅርምባ ኩጋብሲ ክንቲሮ አክን፡ ኒት ነየትደውሉ እራኹ፡ ወሪ አላት ጀረብደኹሉ። ኔንኻ አክትበት፡ ቪድዮ፡ ዲቪድ፡ ኒዳግልር ኮምፕዮተርሊ እን ኩጋብሲ ነፍዕስቶ ናድ መዓበው ፕሮግራማት ጀረብደኹ።

ኒድካ አወይሲ ኩጅርምባ ኩጋብሲ መሀርስሮ ይረን፡ እንቲ ኩላውድ ኩጋብሲ ጋብራኸር አኸቶ ሻኸሩኹ። እንቲ ኩጋብሲ ጋብሩ ግጅሮ፡ አሪ ጋብ ጋብራኸር አክረን፡ ኒን እን ጅርምብስ ካቢሮሉ ገረሰላ። ጋብ እንቲ ነፍዕስተግረውሲ፡ ኒኸር ነፍዕስተሮሎም ጨበርግ። እን ኩጅርምብስ ኪዳ መርሓይ አኸቶሉ ሻኸሩኹ። ኩጋብሲ ኩጅርምባል ካስና ንአካኹ መሀርድነድ አኸጊ፡ እንቲ ኩኹሺ እን ኩጋብሲ ኩመናረትል ነፍዕስተነድሎም ግን። ህምቡ ኩጋብድ መዓብና፡ ሀርከክና፡ አሪ ጨዊል ጅልውሮ ኩጋብድ ካያ ጋብና። ውረድ እን ጅርምባ ኩጋብሲ ኒክንታኹሎም፡ ገለ መንፍዲት ሻው አኸት አለለዩን ካያ ግን። አሪ ገፍድ ቀስብድ ኩጋብሲ ኩጅርምባ አኸርሊ ለወሽቶ ጀረብረን፡ እን ጅርምባ እና ጋብ ኔስ እንጠረኩሎም። ንድኻ ክንቲሮሎም ጨገመኩሉ። ደንጎቢል እን ትክሰ ጀረብዳኹሉ፡ እን ኩጋብሲ ጋብው ከው ገሪውዲ አረርሰኻኸር፡ ሕበርሰኸር ናዲ ጋበሰና ሀቢቶ ሻኸሩኹ። አክጎን ወላ እን ጋብሲ ክንተንሎም ምኽርዶሎም ገረሰኩ” የቲ።

ኮሪ ሀለር፡ ንር ጂጎስ ተለለይድሩ፡ “ኒድካ አወይሲ ኩጅርምባ ኩጋብሲ መሀርስሮ ይረን፡ እንቲ ኩላውድ ኩጋብሲ ጋብራኸር አኸቶ ሻኸሩኹ። እንቲ ኩጋብሲ ጋብሩ ግጅሮ አሪ ጋብ ጋብራኸር አክረን፡ ኒን እን ጅርምብስ ካቢሮሉ ገረሰላ። ጋብ እንቲ ነፍዕስተግረውሲ ኒኸር ነፍዕስተሮሎም ጨበርግ። እን ኩጅርምብስ ኪዳ መርሓይ አኸቶሉ ሻኸሩኹ። ኩጋብሲ ኩጅርምባል ካስና ንገረስታኹ መሀርድነድ አኸጊ፡ እንቲ ኩኹሺ እን ኩጋብሲ ኩመናረትል ነፍዕስተነድሎም ግን። ህምቡ ኩጋብድ መዓብና፡ ሀርከክና፡ አሪ ጨዊል ጅልውሮ ኩጋብድ ካያ ጋብና። ውረድ እን ጅርምባ ኩጋብሲ ኒክንታኹሎም፡ ገለ መንፍዲት ሻው አኸት አለለዩን ካያ ግን። አሪ ገፍድ፡ ቀስብድ ኩጋብሲ ኩጅርምባ አኸርሊ ለወሽቶ ጀረብረን፡ እን ጅርምባ እና ጋብ ኔስ እንጠረኩሎም፤ ዎ ክንቲሮሎም ጨገመኩሉ። ደንጎቢል እን ጅርምባድ ትክሰ ጀረብዳኹሉ፡ እን ኩጋብሲ ጋብው ከው ገሪውዲ ሕበርሰ ናዲ ጋበሰና ሀቢቶ ሻኸሩኹ። አክጎን ወላ እን ጋብሲ ክንተንሎም ምኽርዶሎም ገረሰኩ” የቲ።

እማ እና አወት ሀደግሶ ህምባኹ ኩጅርምብስ አዋሃብረ ኒጋብሲ መሀርድረት ሓበራኹ ኮድኻ ትክያኹ ድኳ አክን፡ ብሊና ጋብ ልሳዕ ክቱብ ናኹ ትክሰ ዳበርጊ ህምባኹዲ፡ እን አላት ይና ቁሊዕሲ ብሊንድ መሀርድኒል ነፍዕርድና ሻው፡ አክትበት ግናቲትሲ ነየትደውዲ፡ ዲቪዲትል ደለም ህምብው ፕሮግራማት ቁሊዕሲ መዓብዲሰንዲ እና ናንዲ ሁመትሊ እዳናኹድ ብሊና ጋብድ ደለምጊ ህምብው ናአክነድ፡ ንደምቢሲ ይና ቁሊዕሲ ናጋብሲ መሀርድኒል ጀረብደውዲ፡ መሀርስሮ ሻውዲ ናአክና ከስተኹ አኸላ።

ደንገቢል ዳያስፖራ መንደርተው በላይና ጅርምቢ ናገነር ጋብሲ መሀርስድኖኸር፡ እኪሪርሊ አለላይስኚነ ናአውናርሲ ተብድኖኸር አከነን፡ አኻ በለድልክ ወሪ ይኸ በላይን ብጅኸድ አረስኻና አካናትሊ ካብስትኚነ ላአካን ነበካ ብሊን ኔል እክብሰናኸዱ፡ አረስኻናኸዱ፡ Blin Community Center ይስታኸ መሀድና ገሪኸዱክ ጀረብዳኸ አኸ ቋልስተኸላ።

እማ ገድም ከብተኸሲክ ናውክ ላት ሕበርስነ ጂኻስቲነድ እና ወዳድ ኒስ ትክስነ ቆሪስኖ ጂኻስቲኖሉ ሳዱንሲክ ይጂኸስ ነት ድኻኸን። ሸኑርድኖኸርላ ገሪኸዱክ ሓመድደኸንኩም።

